

Vybrané činnosti KHS MSK za rok 2018

Seminář pro praktické lékaře, Ostrava, 9.4.2019

MUDr. Helena Šebáková, RNDr. Jiří Urbanec

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě
Na Bělidle 7, 702 00 Ostrava, podatelna@khsova.cz, www.khsova.cz

Obsah

- Úvod
- Činnost dle odborů
- Národní strategie Zdraví 2020
- Závěr

Činnost KHS MSK

- Výkon státního zdravotního dozoru
- Hodnocení a řízení zdravotních rizik z hlediska prevence negativního ovlivnění zdravotního stavu obyvatel
- Integrovaný záchranný systém, bezpečnostní rada kraje, krizové řízení - účast v komisích, VNN
- Výukové pracoviště lékařské fakulty OU

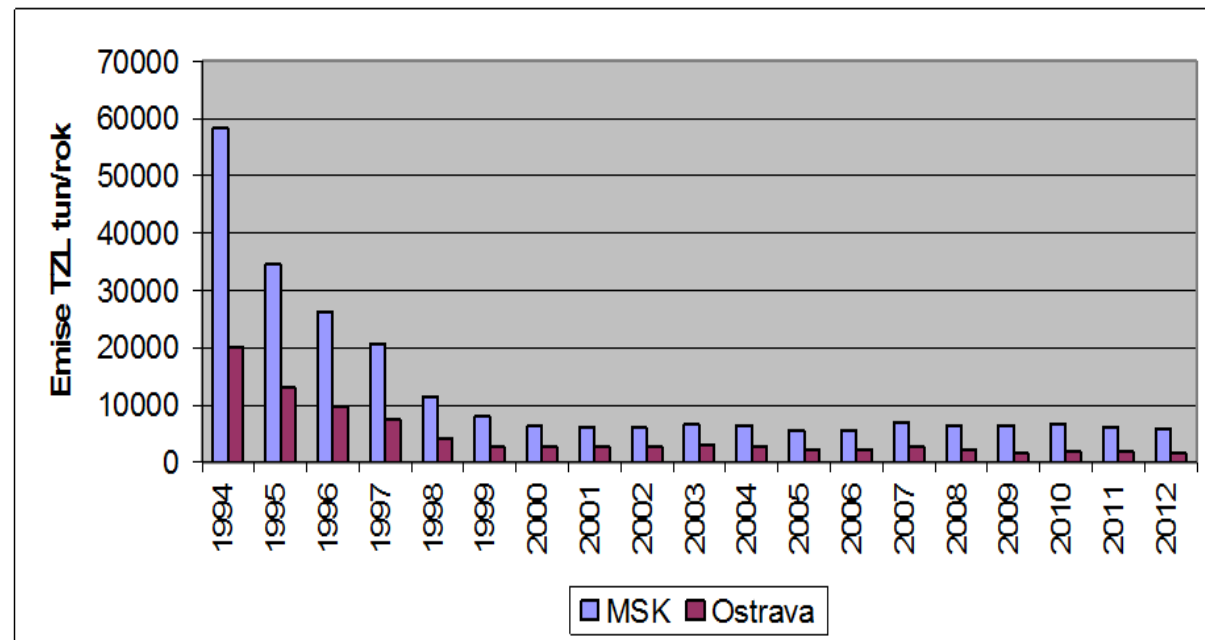
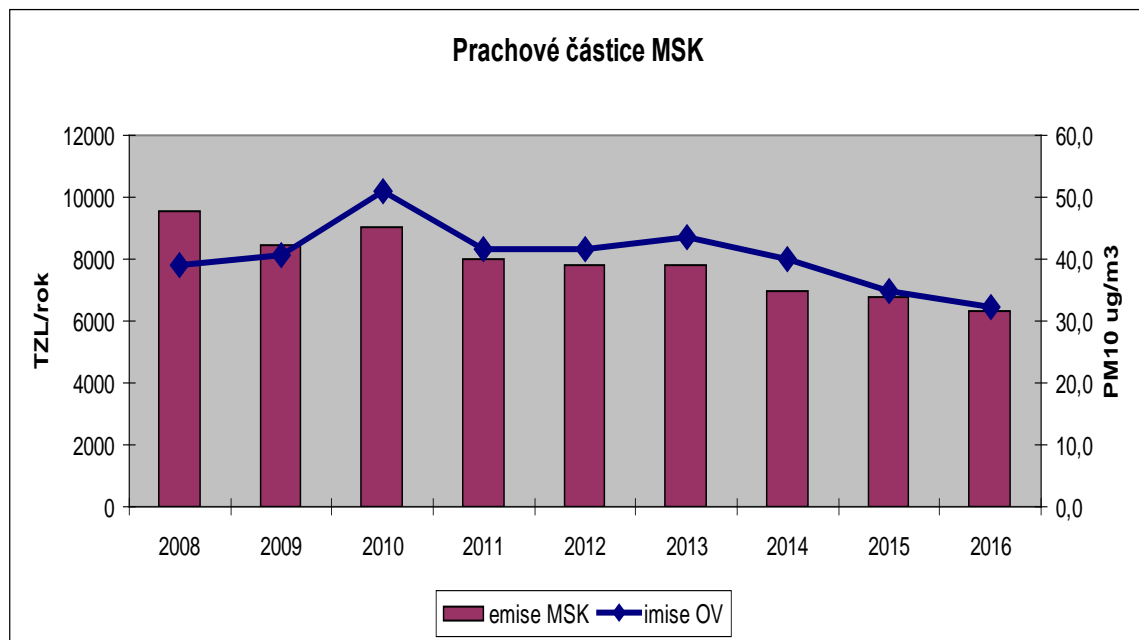
Odbor hygieny obecné a komunální

- Kvalita pitné vody ve veřejných vodovodech - odebráno 77 vzorků z veřejných vodovodů a 86 vzorků ze studní, v 10 případech zákaz používání vody jako pitné, v 1 případě prokázána přímá souvislost zdravotních obtíží s kvalitou vody
- Koupaliště, koupací oblasti, kryté bazény a sauny - pozornost věnována výskytu sinic a cercáriové dermatitidy - vydány 2 zákazy koupání
- Hluk v životním prostředí - 159 podnětů, více než 50 % oprávněných
- Činnosti epidemiologicky závažné - 904 kontrol, nedostatky v provozní nebo osobní hygieně
- Plnění hygienických požadavků stanovených provozním řádem v domovech důchodců, domovech sociální péče, v ubytovacích zařízeních - kontrola 213 zařízení

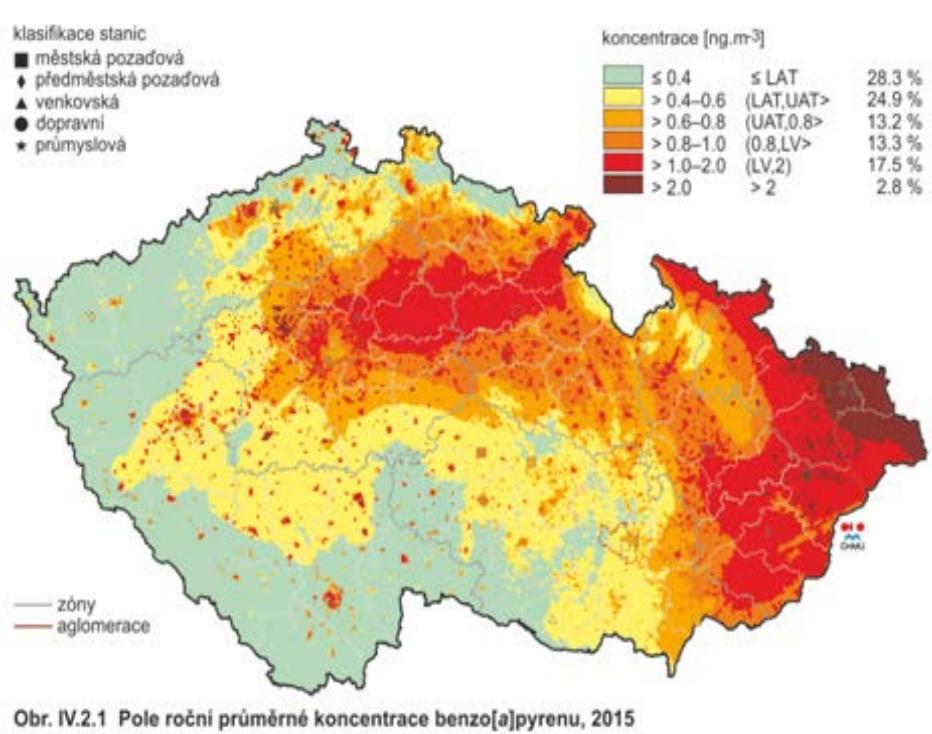
Odbor hygieny obecné a komunální

- Uplatňování preventivních postupů v různých stupních řízení podle stavebního zákona, zákona o posuzování vlivů stavby na životní prostředí (EIA) a zákona o integrované prevenci (IPPC) - 6040 stanovisek
- Likvidace staré ekologické zátěže (laguny Ostramo)
 - jednání se zástupci KÚ MSK a ČIŽP
 - u ZÚ Ostrava zadáno hodnocení aktuálního zdravotního rizika, výsledky projednány se zainteresovanými subjekty
- Hodnocení zdravotních ukazatelů ve vztahu ke znečištění ovzduší

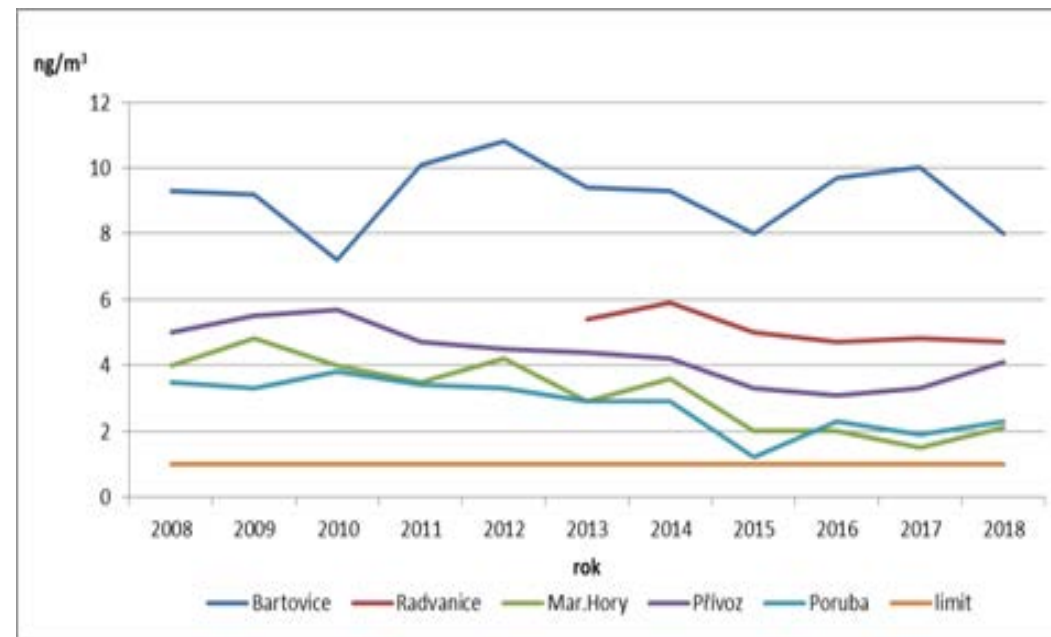
Emise/imise v ovzduší

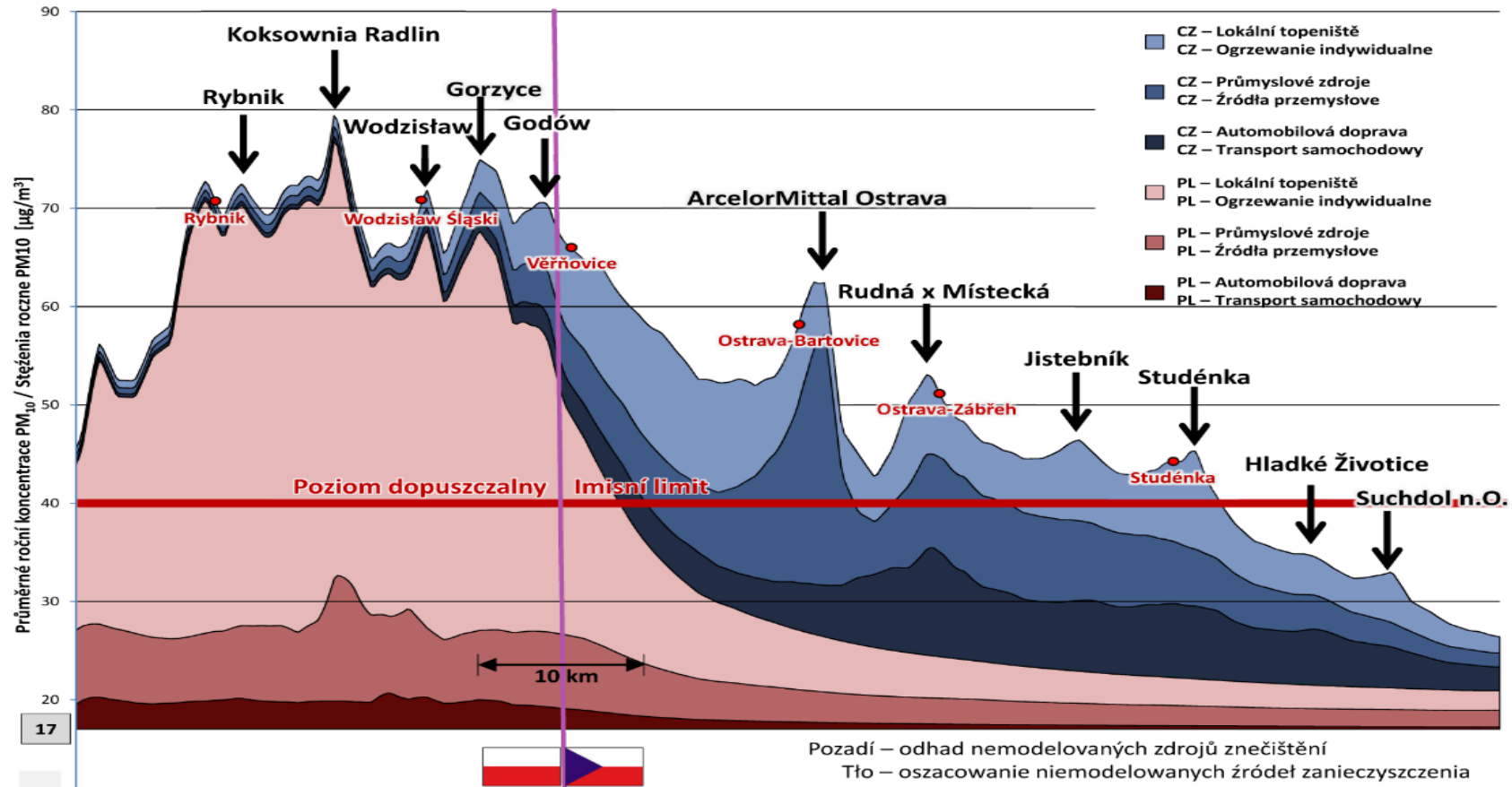
PAU v ovzduší

Trend vývoje koncentrace benzo(a)pyrenu

Přeshraniční vlivy

Zdroj: www.air-silesia.eu

Odbor hygieny výživy a PBU

- Zařízení společného stravování - 2453 kontrol
 - nedostatky - v provozní hygieně, porušování data použitelnosti, křížová kontaminace, nevyhovující stavebně-technický stav, odebráno 491 vzorků, včetně 43 stěrů, 94 vzorky nevyhověly požadavkům
 - pokuty v celkové výši 3 361 000,- Kč
- PBU - výrobky přicházející do přímého styku s potravinami, kosmetické výrobky, hračky, výrobky pro děti do 3 let
 - 732 kontrol, 3422 výrobků - 232 výrobků nevyhovělo z hlediska označení a 6 výrobků nebezpečných z chemického hlediska (nevyhovující výrobky ihned staženy z trhu)
- Šetření v systému RASFF, RAPEX
- Zkoušky znalostí hub

Stav před kontrolou/po kontrole

Odbor hygieny dětí a mladistvých

- Mateřské, základní a střední školy - 508 kontrol
 - nedostatky ve vybavení sanitárních zařízení zařizovacími předměty a potřebami pro osobní hygienu dětí, nedostatečný úklid, přijetí dítěte do mateřské školy bez řádného očkování
- Sociálně výchovné činnosti (dětské domovy, ústavy sociální péče)
- Zotavovací akce (tábory, školy v přírodě) - 130 kontrol
 - nedostatky - neúplná zdravotnická dokumentace dětí, nesplnění ohlašovací povinnosti, v zásobování akce pitnou vodou, v ubytování a stravování dětí, ve zdravotním zabezpečení akce

Školní stravování

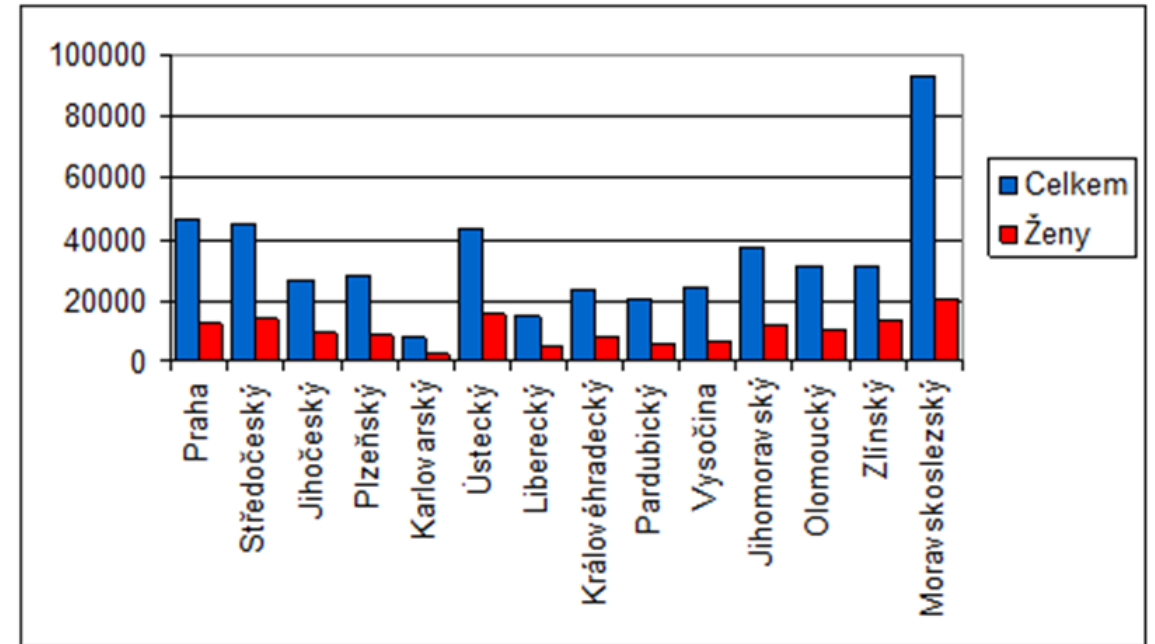
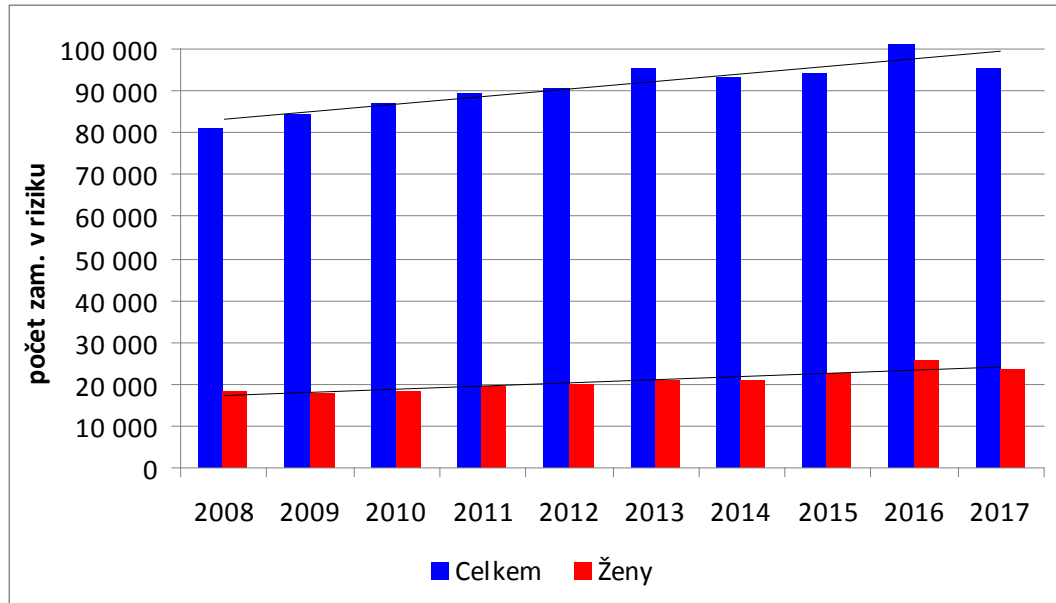
- Kontrola podmínek pro přípravu bezpečných pokrmů pro dětskou populaci - 767 kontrol
 - nedostatky v provozní hygieně, nedodržení podmínek pro skladování potravin, ve stavebně-technickém stavu provozovny, nedodržení postupů HACCP
- Hodnocení jídelniček

Odbor hygieny práce

- Průmyslové objekty (doly, hutě, koksovny, chemický a farmaceutický průmysl), provozovny, výrobní, prodejny - 2172 kontrol, kategorizace prací (455 rozhodnutí)
- nedostatky - zajištění PLS, neprovedení kategorizace prací a nevedení evidence rizikových prací, nakládání s nebezpečnými chemickými látkami, neposkytování OOPP, úroveň sanitárních zařízení
- pokuty v celkové výši 1 874 000,- Kč
- Osvědčení o odborné způsobilosti pro speciální ochrannou DDD
- Posuzování projektových dokumentací staveb, kdy by mohly být negativně ovlivněny zdravé pracovní podmínky (2282 stanovisek)
- Kontroly zajištění pracovnělékařských služeb a absolvování vstupních a periodických lékařských prohlídek (606 kontrol)
- Ověřování podmínek vzniku nemocí z povolání (507 šetření)

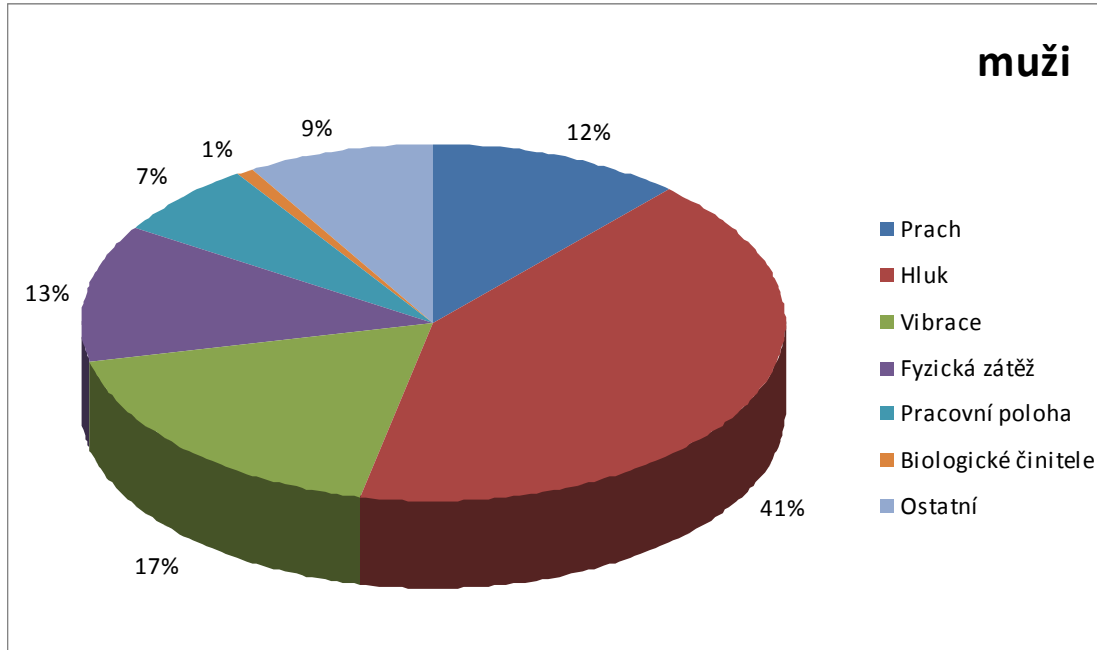
Zaměstnanci v riziku v MSK

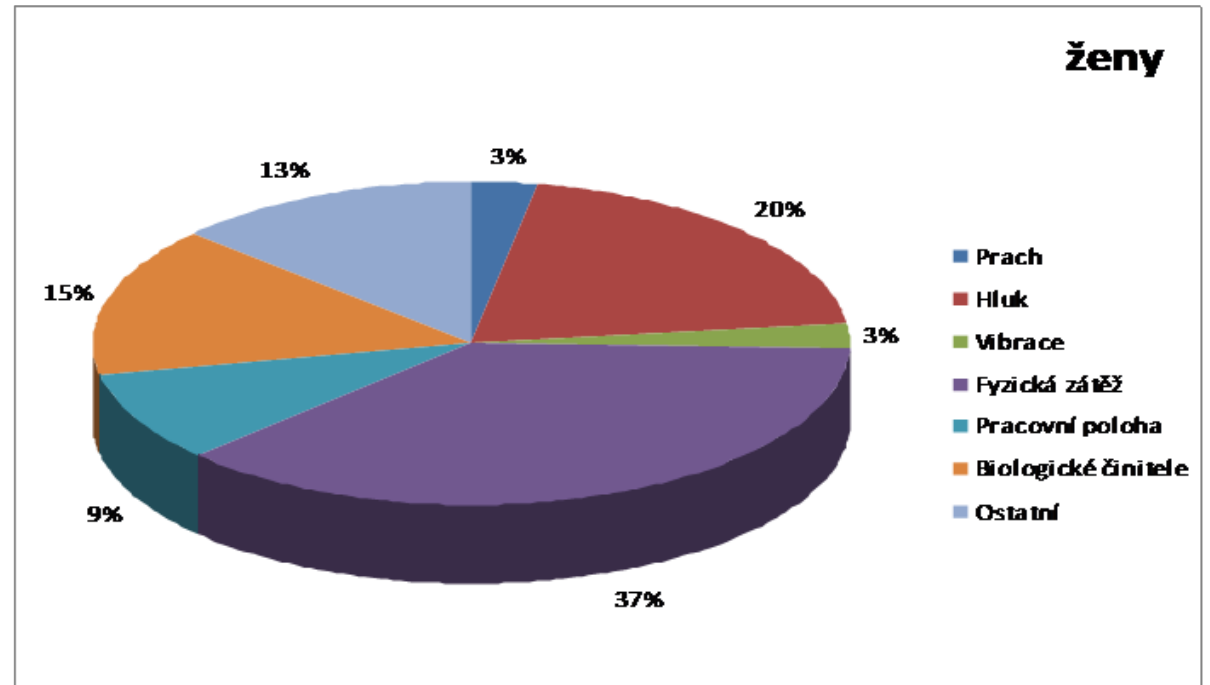
Rok 2017

Zaměstnanci v riziku dle faktorů v MSK 2017

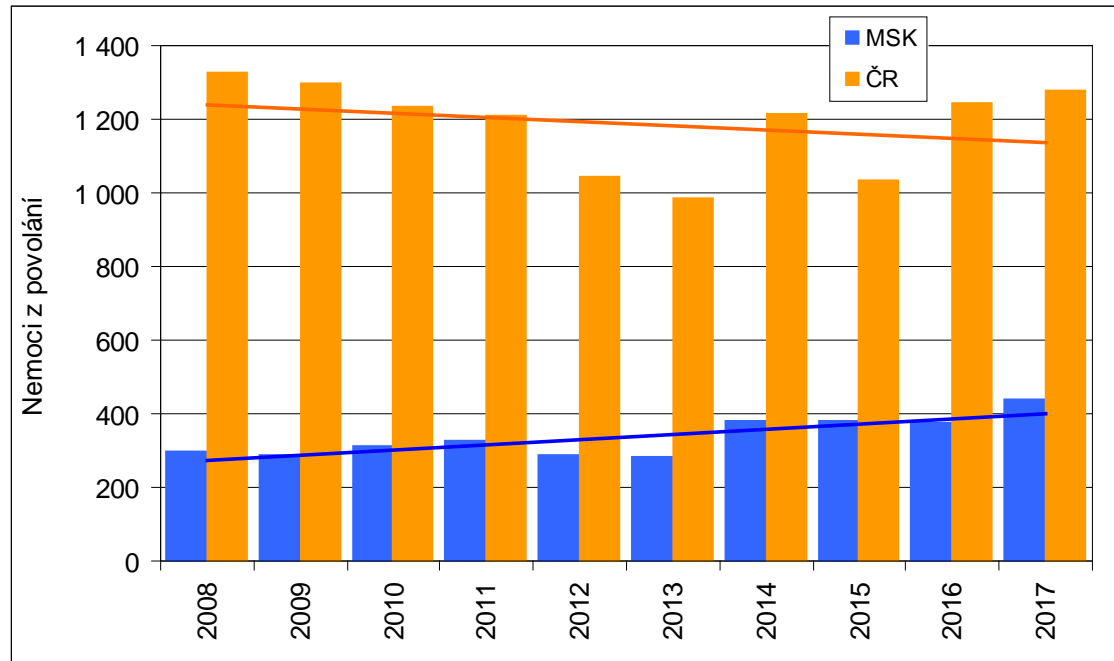
muži

ženy

NzP v MSK a v ČR

1. místo v rámci ČR

Kraj	Kapitola						Celkem
	1	2	3	4	5	6	
Praha	0	14	2	8	7	0	31
Středočeský	0	33	8	6	5	0	52
Jihočeský	0	86	7	12	9	1	115
Plzeňský	4	56	31	25	7	0	123
Karlovarský	0	0	0	9	1	0	10
Ústecký	0	28	3	11	5	0	47
Liberecký	0	37	1	5	2	0	45
Královéhradecký	0	21	5	8	31	0	65
Pardubický	0	27	8	18	17	0	70
Moravskoslezský	1	329	64	24	20	0	438
Vysočina	0	5	2	7	4	0	18
Jihomoravský	2	18	11	22	23	0	76
Olomoucký	0	91	12	11	31	0	145
Zlínský	0	22	1	11	1	0	35
Celkem	7	767	155	177	163	1	1270

Odbor protiepidemický

- Prevence vzniku a šíření infekčních onemocnění v populaci i ve zdravotnických zařízeních - v MSK hlášeno do ISIN 13 204 infekčních onemocnění, provedeno 9444 depistáží
- Opatření k zabránění přenosu na další osoby a k ochraně osob, které již byly v kontaktu s nemocným (706 rozhodnutí)
- Epidemiologické šetření epidemií - zaznamenáno 16 epidemických výskytů.
 - risk assessment - vyhledávání kontaktů, izolace, karanténa, dezinfekce, risk management, sběr epidemiologických dat
- National Focal Point pro legionelózy
 - zpracování dat legionelóz za ČR a jejich předání ECDC, průběžné hlášení cestovních legionelóz do ELDSNet
- Spolupráce s IZS MSK (v případě výskytu vysoce nakažlivé nemoci)
 - koordinace převozu pacienta s podezřením na nákazu MERS CoV do nemocnice Na Bulovce v Praze
- Úzká přeshraniční spolupráce s Polskou republikou

Odbor protiepidemický

- Státní i nestátní lůžková a ambulantní zdravotnická zařízení a zařízení sociálních služeb (1068 kontrol)
 - nedostatky - nedodržování hygienicko-epidemiologického režimu při ošetřování pacientů, provozně-technický stav objektů, nedodržování platné legislativy v oblasti kontroly účinnosti sterilizace
 - pokuty v celkové výši 805 000,- Kč
 - šetření a protiepidemická opatření v souvislosti s výskytem rezistentních a multirezistentních kmenů - nákazy spojené se zdravotní péčí ve zdravotnických zařízeních
- Informační systém imunizace dětí
 - zvaní dětí na pravidelné očkování, průběžná kontrola proočkovanosti, možnost zvaní dětí na mimořádné očkování
- Administrativní kontrola proočkovanosti
 - provedena v ordinacích 273 pediatrů u dětí, jejichž příjmení začíná na písmeno „H“
 - nízká proočkovanost proti spalničkám

Drogová problematika

- Sběr dat o intoxikovaných osobách v MSK

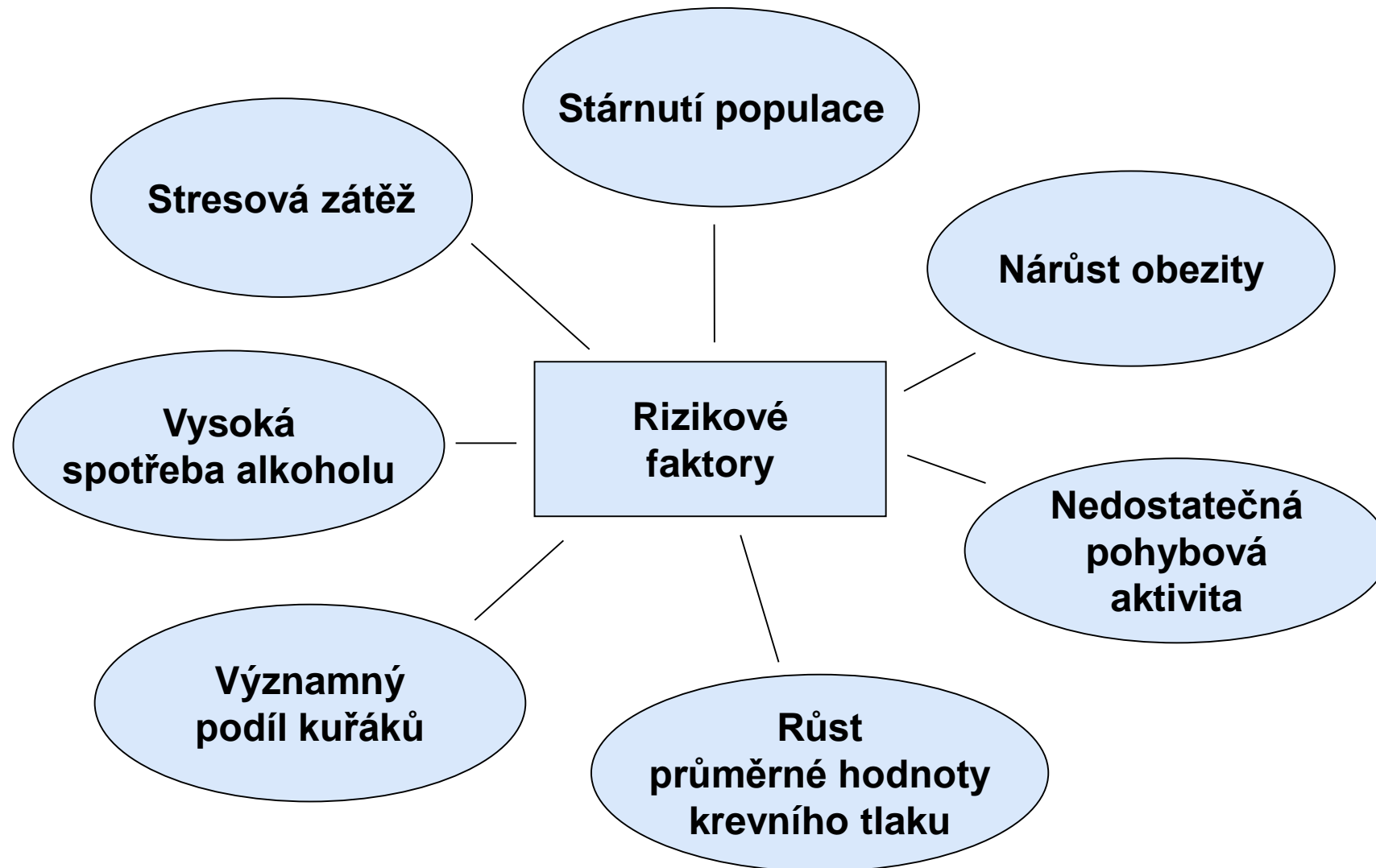

Zdraví 2020

- Účelem Národní strategie je především stabilizace systému prevence nemocí a ochrany a podpory zdraví a nastartování účinných a dlouhodobě udržitelných mechanismů ke zlepšení zdravotního stavu populace.
- Cílem je vytvořit zdravotní systém, kam patří také KHS, založený na kvalitě, dostupnosti a principu rovnocenného postavení lidí, jako partnerů při dosahování lepšího zdraví pro všechny.

Současné výzvy a rizikové faktory

Programy pro děti v MŠ

Cíl

- zábavnou a dětem srozumitelnou formou představit výhody správné výživy a pohybu, vysvětlit příjem a výdej energie z potravin
- zásady hygienického chování při jídle (mytí rukou)
- prevence možných otrav z látek, se kterými mohou děti přijít v domácnosti do styku

Forma - hra

Na zdravý semafor, Víš, co jíš?,
Víš, jak to spálíš?

Programy pro děti v ZŠ

Cíl

- srozumitelnou formou žákům představit princip výživové pyramidy
- zásady životního stylu
- určení zdroje vitamínů a minerálních látek
- pomoc žákům při volbě vhodného nápoje (množství cukru)
- seznámení žáků s netradičními potravinami

Forma - kvíz, praktické ukázky

- aktivní zapojení žáků
- ověření znalostí a pochopení projektu
- práce ve skupinách
- práce s potravinovou pyramidou

Problematika soli

Cíl

- získat informace o obsahu kuchyňské soli v pokrmech

Časová posloupnost

- děti - školní jídelny
- dospělí, včetně seniorů - závodní stravování, zařízení sociálních služeb
- pečivo
- pekaři - na základě výsledků laboratorních vyšetření vyvolat dialog s provozovateli pekáren ohledně možností snížení jejího obsahu
- 91 % lidí neví, jaká je denní doporučená dávka - max. 2,1 g soli/oběd (25 % denní dávky)

Monitoring stravy v domovech pro seniory

- Hodnocení rozsahu nabídky a vhodnosti stravy v zařízeních sociálních služeb s celodenním stravováním seniorů formou dotazníkového šetření (64 zařízení).
- Poskytovaná strava je pestrá
 - dostatečné množství ryb i méně tradičních potravin
 - nedostatek zeleniny, ovoce, mléka a mléčných výrobků (vláknina, vitamin C, železo, vápník a vitamin D)
 - velké množství uzenin
- Navržena výživová doporučení vedoucí ke zvyšování vhodnosti a kvality nabízené stravy - pro každé ze sledovaných zařízení samostatně.

Bezpečnost potravin

- Úroveň zdravotní nezávadnosti pokrmů z drůbežího masa a vajec v zařízeních stravovacích služeb
 - mikrobiologické vyšetření 36 vzorků pokrmů s kratší tepelnou úpravou
 - výsledky negativní
- Cílené odběry vzorků různých druhů koření používaných v provozovnách stravovacích služeb - 36 vzorků pepřů nebo kořenících směsí
 - pozitivní nález salmonel ve dvou případech (*S. Ruiru*, *S. Oranienburg* a *S. Newport*) - vydán zákaz používání koření pro výrobu pokrmů
- Kontrola 118 fritovacích lázní - v 17 případech olej za hranicí použitelnosti (výměna oleje)

Rozvoj zdravotní gramotnosti

- V roce 2018 celkem 211 informativních výstupů (web, média), publikování 11 článků v odborných časopisech, aktivní prezentace na různých akcích (semináře, konference) - 172 příspěvků
- Vzdělávací akce - pro bezpečnostní techniky, zdravotnické pracovníky a ústavní hygieniky, pro provozovatele stravovacích zařízení, včetně školních jídelen, hygienické minimum pro provozovatele služeb péče o tělo, akce v oblasti výživy seniorů
- Organizace tři celostátní konferencí (konference s mezinárodní účastí Slezské dny preventivní medicíny v Ostravici, Pachnerovy dny hygieny práce v Karlově Studánce, 16. pracovní celorepublikové setkání k problematice vod na Čeladné)

Ročenka 2017

Krajská hygienická stanice Moravskoslezského kraje se sídlem v Ostravě

Facebook

Instagram

ZDRAVOTNÍ UKAZATELE OBYVATEL MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

SRPEN 2016

ZPRÁVODAJ
Krajské hygienické stanice
Moravskoslezského kraje
se sídlem v Ostravě
2018

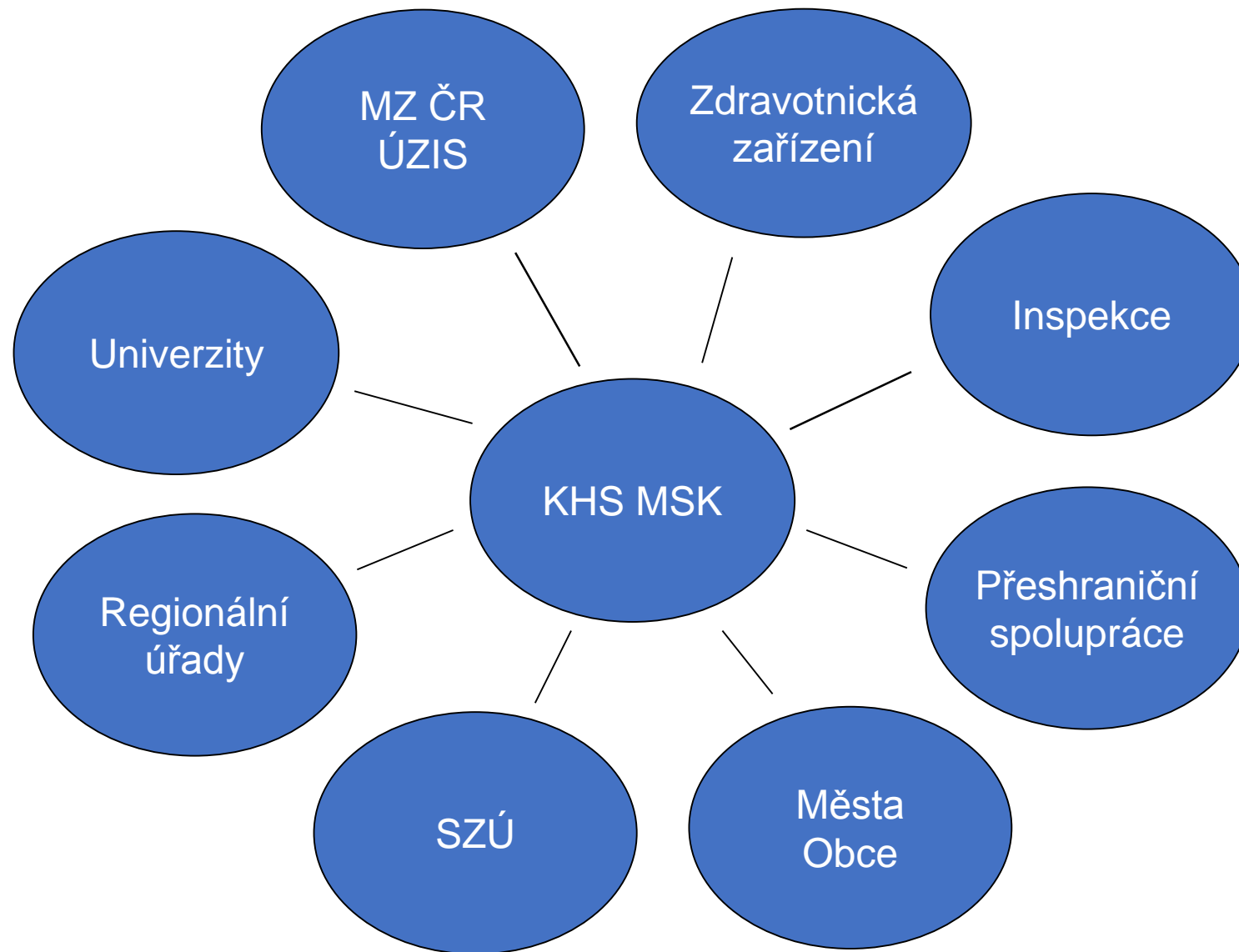
www.khsova.cz

Rozvoj zdravotní gramotnosti

- Den Země - v roce 2018 byl nosným tématem „Život v pohybu“ (akce byla zaměřena hlavně na děti)
- Týden zdraví
- Týden mobility
- Veletrh sociálních služeb
- Den bez tabáku
- Dny zdraví
- Dny NATO

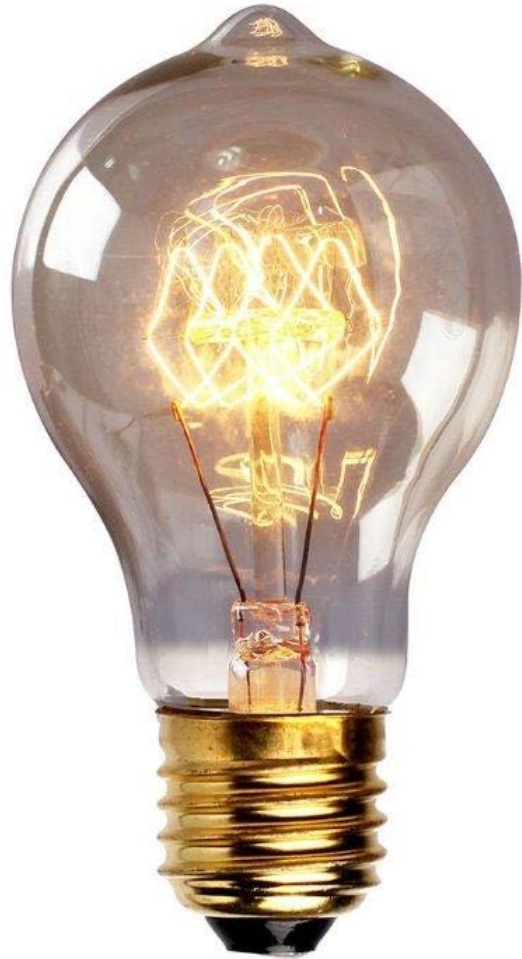

Spolupráce

Závěr

- Aktivity KHS MSK na regionální úrovni naplňují cíle základního poslání hygienické služby - ochrana a podpora zdraví v nejširším slova smyslu.
- V tomto směru budeme i nadále prohlubovat naši činnost tak, aby byla srozumitelná a prospěšná pro zdraví našich spoluobčanů.
- Spolupráce s ostatními zainteresovanými subjekty jak na regionální, tak na celostátní úrovni, je důležitou součástí našich aktivit.
- Poskytování informací odborné i laické veřejnosti chápeme jako zcela zásadní atribut naší práce.

Nic, co by stálo za to,
jsem neudělal náhodou.
Vždy za tím byla poctivá práce.

A handwritten signature in black ink, reading "Thomas A. Edison". The signature is written in a cursive style with a large, sweeping flourish above the name.

T. A. Edison

Děkuji za pozornost.